

**Minilexikon
strašidel
Valašského království**

ABYSTE ROZUMĚLI

Každé běžné království má obvykle svého vladaře, moudré i zlé rádce, šašky a kejklíře, odvážné rytíře, hloupé Honzy, krásné princezny, zlé macechy a jiné postavičky. Ale Valašské království má ještě něco navíc. Má svoje vlastní strašidla. Ne, že by se v jiných zemích nestrašilo, to jistě ne, ale straší se tam jinak. Rozhodně ne tak, jako na těch našich lúčách a kotárech.

Valašská strašidla dovedou člověka pořádně prohnat, vylekat a poděsit, ale většinou to nedělají ráda. Nejsou to žádné krvelačné nestvůry, naopak. Zpravidla jsou mírná a docela milá. Někdy, když se jim chce, i pomohou a poradí, a můžeme se od nich i leccemu přiučit. Ta naše strašidla jsou taky neskutečně aktivní. Nejen, že stíhají normálně strašit, ale ještě k tomu pořádají nejrůznější reje, semináře a slety, ať už na Lysé hoře a jiných vrcholech nebo každoročně na prvním strážním hradu Valašského království, na Štramberské Trúbě. Ale víc už nebudu prozrazovat. Jen si sami přečtete, co strašidla dovedou...

STRAŠIDLA VALAŠSKÉHO KRÁLOVSTVÍ

BASRYMON

Jestlipak víte, co bylo toto strašidlo zač? Nevíte? Byl to druh vodníka čili vasrmana neboli též basrmana, besrmana, bestrmanta a hasrmana. Podle toho, kolik má jmen, usuzuji, že byl dříve velice rozšířeným strašidlem. Bývá menší postavy, nosí zelený klobouček, z levého šosu mu kape voda, na nohách má mezi prsty blány a pořád vykuluje očiska.

Doba strašení: Straší prakticky pořád, nejúčinněji ale v noci.

Způsob strašení: Měnění své podoby v muže bez hlavy, strašidelného psa a jiné obludy, lekání nočních chodců, vábení lidí do mokřin, lákání děvчат na pentličky, topení neplavců a občas sbírání dušiček.

Zvláštnosti: Ne všichni basrymoni jsou povahy zlé a škodolibé. Někteří, pokud je člověk neprovokuje, jsou poklidní, lidí si nevšímají. Objevily se i případy, kdy se s někým spřátelili a za jídlo dokonce i pomáhali. Basrymoni na Valašsku nepatří zpravidla mezi sběratele dušiček lidí, které utopili.

BAZILIŠEK

Velice staré strašidlo, děsilo lidi už ve starověku. Někde se uvádí, že mívá podobu čtyřnohého kohouta s korunkou na hlavě a s ocasem hada. Rodil se prý z kulatého vejce starého kohouta, které bylo vysezeno žábou nebo hadem popřípadě zahrabáno do hnoje.

Doba strašení: Neurčena, ale většinou v noci.

Způsob strašení: Vrhání zlých pohledů a proměňování svých obětí v kámen pouhým horkým dechem.

Zvláštnosti: Proti baziliškovi prý chrání kohoutí kokrhání nebo zrcadlo.

BOHYNĚ, BOHONI

Bývali to staré ženské nebo chlapi žijící sami v ústraní v odlehlé chalupě plné rozličných léčivých bylin.

Doba strašení: Bohyně ani bohoni vlastně nestrašili. Nebyli to strašidla v pravém slova smyslu.

Způsob strašení: Mají nadpřirozenou moc. Zabývají se prstonárodním léčitelstvím, hadačstvím a léčbou bolesti. Pomáhají lidem i dobytku. Dovedou uhodnout věci skryté a tajné a někdy dokonce věští budoucnost.

Zvláštnosti: Bohyně i bohoni lidem pomáhali, pouze některé bohyně byly zlé, ale těm se říkalo bosorky.

BOSORKY, BOSORÁCI

Bývají také zlí. Podobně jako strigy k nám přilétají ze Slovenska přes Velký Javorník a Karlovice. Nejlepší pomoc proti jejich čarování najdeme jen u slovenských šamajů. Nejznámější šamaji jsou prý v Makově a pak na Kysucách v okolí Bytče.

Pracovní doba: Neomezená.

Způsob strašení: Proměňování se v nejrůznější tvory. Někdy kouzlí za pomoci kouzelné knížky křištofky. Bosorka tak dovede zmást nejen lidi, ale i mocnosti pekelné. Když se sejdou všechny bosorky, vrískají, ječí, prostě boží dopuštění.

Zvláštnosti: Pokud bosorka zmate čerta a on u ní zůstane tři roky, musí jí pak sloužit. Kdyby jí ale sebral klíč s veškerou její silou, musela by sloužit v pekle ona.

DIVOŽENKY

Divoženky byly strašidla až na výjimky zlá a odporná, o svůj vzhled mnoho nedbaly a ani se nečesaly. Bývaly to veliké a silné roby, většinou oplepené lesními travinami. Žily v hlubokých lesích, v jeskyních, ve vykotlaných stromech a hlavně v místech, kde nezamrzají prameny vod.

Doba strašení: Není blíže upřesněna.

Způsob strašení: Všemožné ubližování zbloudilým lidem,

vytváření nástrah a léček, shazování pocestných do propastí, lákání do bažin... Zbloudilci daly vypít nějaký lektvar a on pak s nimi musel tančit až do svého konce. Divoženky taky rády vyměňovaly svoje děcka za lidská. To pak byl velký problém.

Zvláštnosti: O nocích Filipojakubských pořádaly reje se štíry, jedovatými hady a podobnou havětí.

DIVÝ MUŽ

V dávných dobách žil v hlubočích ve shodě s divoženkami i zlý divý muž. Byl celý osrstěný, porostlý mechem a kapradím. Protože chtěl svůj příšerný zevnějšek trochu vylepšit, nosil na hlavě věnec z různých lesních bylin.

Doba strašení: Neurčena, straší, kdy se mu zachce.

Způsob strašení: Štvaní zvěře, divoké houkání, obcházení pocestných v podobě vichřice, lákání lidí do bažin vonnými silicemi květů, aby utonuli.

Zvláštnosti: Pozor! Divý muž si nevyhledával manželky z řad divoženek! Měl spadeno na vesnická děvčata!

HAD HOSPODÁŘÍČEK

Je to dobrodějné domácí strašidlo, které sídlí v různých částech domu, nejčastěji pod venkovním prahem nebo v blízkém okolí. Říká se mu také had gazda.

Pracovní doba: Neustále hlídá spořádaný chod domácnosti.

Způsob strašení: Chrání dům před nežádoucími strašidly. Pokud ho vyženete, pak domácnost pronásleduje neštěstí.

Zvláštnosti: Nezřídka byl had hospodáříček spatřen, jak si hraje s malými dětmi, jak si spolu s nimi pochutnává na mlíčku, proto mu také moudré hospodyně dávaly před práh misku s mlékem nebo jídlem.

HÚKALKY

To jsou podivná strašidla. Tělo mají jako sova nebo výr, ale hlavu ženskou s krásnými dlouhými vlasy, do kterých si vplétají luční

kvítí. Húkalky jsou zvláštním druhem vil. Chytají se svými drobnými ručkami a v rytmu ptačího zpěvu tančí a tančí. Běda tomu, koho spatří. Podobně zlé byly i víly zvané lulkyně a slibky.

Doba strašení: Straší v každou dobu na různých mýtinách.

Způsob strašení: Nejvíce spadeno mají na mladé, šikovné chasníky, které chytají za ruce a tančí s ním tak dlouho, až vysílením padne. Pak kolem něho poletují, houkají mu do uší a nakonec ho políbí na čelo. Tím ho začarují k tvrdému spánku. Takový mladík se pak neprobere dřív, než ho někdo najde a potře mu čelo kapradím.

Zvláštnosti: Před těmito strašidly prý chrání rostlina zvaná vlčí ocas. Traduje se, že podle húkalek získal svůj název hrad Hukvaldy.

JARÁŠEK

Toto strašidýlko si může každý pořídit. Musí si sehnat vajíčko od černé slepice a černého kohouta a to pak devět dní a nocí držet pod levou paží. Nesmí se při tom mýt ani modlit, to dá rozum. Když se jarášek vylíhne, vypadá jako roztomilý čertík nebo skřítek s kuřimi nožkami a všemu se neuvěřitelně rychle učí. Ovšem o jaráška se člověk musí velmi dobře starat, dát mu od každého jídla a pítí trošku, nekřičet na něj, jinak je zle.

Doba strašení: Od narození do smrti.

Způsob strašení: Dobře vychovaný jarášek je hotový poklad v chalupě. Je na všechno možné nadaný, umí chránit slípky před lasičkou, kunou i liškou, kvočně vyměnit vejce za podkladky, aniž by to poznala, krotit zlé psy a kočky, umí kouzlit, ale i paskudit, vlézt koňovi do ucha, spláshit ho a pak zastavit. Kdo ho při sobě nosil, tomu prý dopomáhal ke štěstí, zejména při hrách a při losování. Kdo však nadával a klel, toho ofoukl svým ohnivým dechem, až se mu nadělaly ve tváři boláky.

Zvláštnosti: Špatně vychovaný nebo rozmazlený jarášek někdy také s oblibou lidem přinášel neštěstí. Pak prý před ním nepomohlo ani stěhování. Jedině snad, když se člověk vzdal nastřádaného majetku a zanechal tohoto malého ďáblíka svázaného v červeném šátku na křižovatce, pak možná unikl peklu.

JEZINKA - JAGA BABA

Nejošklivějšími a nejukrutnějšími divoženkami jsou Jezinky. Tato příšerná strašidla mají tělo prasete, koňské nohy s ženskými chodidly a dlouhatánské vlasy a prsty.

Doba strašení: Straší téměř stále.

Způsob strašení: Uspávaly své oběti divokým tancem a potom jim vydlobávaly oči. Kradly neposlušné děti, které si vykrmovaly a pekly. Když pak jezinka zestárla a stala se nemotornou a slabou se špatnými zuby, měnila taktiku. Začala péct perníčky, ze kterých stavěla chalupy. Na ty pak lákala zbloudilé děti.

Zvláštnosti: Protože ve stáří jsou jezinky zimomřivé a neustále svými zbylými zubisky jagotají, říká se jim baby jagy.

KORDULA

Patří do skupiny divoženek děsivých, které mají spadeno především na děti a slabší povahy. Kordula je v přírodě téměř neviditelná, protože je pomazaná žabím lepem a olepena travisky a listím. Toto velice vzácné strašidlo, pokud vůbec ještě existuje, už určitě patří na seznam ohrožených druhů.

Doba strašení: Od brzkého jara do pozdního podzimu.

Způsob strašení: Ukrývání se v křovinách u vody a vyhlížení obětí, nejčastěji rozpustilých dětí, které se cáchají ve vodě. Navštěvování takových uličníků v noci a rozpukávání jejich kůže na nohou, aby bolela až běda.

Zvláštnosti: Kordula má stále po kapsách množství ostrých předmětů. Na vyhynutí je mimo jiné proto, že neustále klesá počet dětí, které by chodily bosy.

KUDIBAL

Toto strašidylko je ale pěkný vykuk. Má několikerou podobu. Někde ho spatřili jako chlupatého hromotluka, jinde jako čertovského klučíka. Tento zarostlý mužík je náramným tanečníkem, obzvláště valašských točených, ale v rychlém tempu. Také se říká, že má dech jako Fujavica a povahu notně nenechavou, až potměšilou.

Doba strašení: Strašil vždy v době, kdy bylo nevhodné nebo zakázané něco dělat.

Způsob strašení: Je-li gazděna nevěrná, vtrhne do světnice a začne s ní tancovat, až padne zcela polomrtvá. To se opakuje třeba tak dlouho, dokud nenabyde rozumu. Co se věrnosti týče, je špírek kudibal v chalupě k nezaplacení. Také prý strašil ženy, které draly peří v nesprávnou dobu. Pomalu se připlížil a začal šmejdit, foukat a tančit se svou obětí, až jí všechno peří rozvířil tak, že bylo všude bílo a on mohl opět nepozorovaně utéci.

Zvláštnosti: Toto škodolibé strašidlo na Valašsku často spolupracuje s luckami.

KVĚTOŇ

Je mladším bratrem lesoňa. Je to nadmíru veselý mužíček, který žije na nivách, kopcích, kotárech, pasínkách. Pěstuje mateřidoušku, čtyřlístek, svatojánský chlebíček a všechny léčivé zeliny, které jsou k užítku člověku i dobytku. Živí se pylem a rostlinnými šťávami. I toto strašidýlko patří mezi tzv. špírky.

Doba strašení: Straší pořád.

Způsob strašení: Ochraňování a šlechtění lučních květů, hlavně mateřidoušky. Na podzim obarvuje listy, připravuje rostlinky na chladnější počasí a ukládá je k spánku. V zimě opatruje jablíčka uskladněná v seně. Chrání mraveniště. Patří mezi strašidla pro člověka zcela nepostradatelná.

Zvláštnosti: Tam, kde hospodaří květoň a pase se dobytek, je jejich mléko, sýr i žinčice nejlepší a nejchutnější na světě. Protože ubývá pasínků, pomalu mizí i mužík květoň.

LESONŇ

Ochránce všeho živého i neživého, co roste, žije nebo se vyskytuje v lese. Chrání vzácné rostliny, učí zajíce kličkovat, aby je hajný netrefil, vlky výt, sovy hůkat, kuny krást slepicím vajíčka a srnčí se pást, černou zvěř hledat v bahniskách žaludy a bukvice, jeleny trůbit, hříby růst a medvědy včelařit... Prostě všechny všechno, co je třeba. Vychovává k lásce k přírodě opu-

těné nebo zbloudilé děti a ty se potom stanou též lesony.

Doba strašení: Neomezená.

Způsob strašení: Lesoni se umí v ledaco proměňovat – v jehlu, krkošku, travinu u cesty. To aby vyzvěděli, kdo a proč se do lesa chystá. Kdo se zlým přichází, tomu různé nástrahy připravují. Svolávají húkalky, světlonohy, slibky, mory, basrmany, divoženky a všechna ostatní strašidla, která mají čas, a nastává čaramoro. Zlý pytlák nebo ničitel hub nejedlých je obyčejně zavlečen do mokřavisk a tam je pořádně namáčen. Nenapravitelní ničitelé lesa bývají zpravidla otráveni jedovatými houbami, které mu do košíku s jedlými někdo nepozorovaně podstrčí.

Zvláštnosti: Lesoň se stará o svůj les i v zimě. Přikrmuje zvěř, na Soláni kope solný kámen, který pak roznáší po lese. Učí zvěř a ptactvo přežít kruté valašské zimy.

METELICA

Zvláštní strašidlo. Bere na sebe všelijaké podoby, takže nikdo přesně neví, jak vlastně doopravdy vypadá. Většinou není ani dobré ani zlé. Sbírá po lese byliny a houby, chová se pokojně, ale jen do chvíle, kdy ji něco nebo někdo rozčílí. Stejně vyvádí i tehdy, když se sejde se svou sestrou Fujavicou. To pak spolu tančí a řádí a zvedají takový vítr, že až stromy vyvrací.

Pracovní doba: Volná, kdykoliv.

Způsob strašení: Svolává hromy a blesky, zvedá vítr, přináší kroupy a sněh, vaří husté tmavé mraky...

Zvláštnosti: Nikdo neví přesně, zda ji viděl nebo ne.

MORA

Je takové prazvláštní strašidlo. Většinou jsou ženského rodu i když se najdou i jejich mužské obměny. Ve dne vypadají jako obyčejná robka, cérka nebo chasník, ale počkejte večer! Noc co noc opouští mora své lidské tělo, potuluje se po vesnici ve změněné, často kočičí podobě a dusí své oběti. Ten, koho si mora vyhlédla, se ale může bránit. Počká si, až se mu v podobě slámy bude soukat do stavení, a pak ji připíchne například šídlem. Moru pak ráno najde v lidské podobě někde poblíž chalupy zcela

bezmocnou. Také ji může jako kočku svázat svčceným lýkovým provazem. Pak už mora nad ním nemá žádnou moc.

Doba strašení: Od půlnoci do prvního kohoutího zakokrhání.

Způsob strašení: Bloumání po chalupách a vysávání krve, dušení a vůbec rušení spánku pokojně spících a nic netušících obětí, které si mora již dříve vyhlédla.

Zvláštnosti: Ne všechny mory jsou zlé, jak by se mohlo zdát. Některé za svůj stav opravdu nemohou a hluboce se za něj stydí. Ty pak žijí v ústraní a téměř s nikým se nestýkají. Podle tohoto strašidla se také říká: To je jen noční můra.

POLEDNICE

Polednici, starou shrbenou stařenu nevalného vzezření, je možno spatřit v horkém poledni, jak se blíží ke stavení s nehodnými dětmi. Bývá zahalena v bílou plachetku, ze které jí čouhají pouze dlouhé kostnaté ruce a nohy. Stejně nevábny je její vrásčitý obličej posetý bradavicemi. Prostě děs. Podobně ošklivé jsou i její sestry klekánice a večernice.

Doba strašení: Nejčastěji v pravé poledne.

Způsob strašení: Ať zvána či ne, aby postrašila neposedné děti, přilétala na koštěti a kradla slepice. Jinak neškodila. V sebeobraně dovedla proměnit psa v kámen, ale nedělala to často.

Zvláštnosti: Polednice také bývají sklerotické, a tak se stává, že létají na všem, co zrovna naleznou.

SLIBKA

Tímto strašidlem se po smrti stane každá věrolomná dívka, která poruší slib věrnosti. Dokonce i počestná dívka se stane slibkou, když jí opustí její snoubenec. Ono to sice není moc spravedlivé, ale je to tak.

Doba strašení: Od setmění do prvního ranního zakokrhání.

Způsob strašení: Ririkání a lekání nočních počestných, tancování s nimi po pasekách, pařezech a výmolech. Spadeno mají hlavně na svoje nevěrné galány, které v noci chtějí utancovat nebo alespoň pořádně vyděsit, což je docela pochopitelné. Slib-

ky nijak zvlášť neškodí, ale nic dobrého od nich též nevzejde. **Zvláštnosti:** Slibka je strašidlo venkovní, které nesmí ani pod střechu natož do chalupy. Jediná noc, kdy nemůže člověku ublížit, je noc svatojánská. Tehdy je možno zjistit, jak slibku zachránit.

SMOK

V toto strašidlo se promění každý jedovatý had, kterého po sedm let nikdo nespatriil. Naroste mu velká hlava, čtyři nohy a křídla. Každý další sedmý rok mu pak přiroste další hlava. Devadesátiletý smok je tedy už pořádný hlavatec.

Doba strašení: Straší velmi zřídka, ale pak to tedy stojí za to.

Způsob strašení: Děsí lidi už svým vzezřením, létá nad vesnicemi a způsobuje krupobití, ničí úrodu, jindy, je-li s lidmi zadobře, své ničtelské sklony obrátí proti vrchnosti nebo se prostě vyřádí v lesích a skalách.

Zvláštnosti: Smoci mají zázračné slzy, pro které je chovali někteří černokněžníci. Jejich dech je však velmi jedovatý, takže držení smoka v zajetí není úplně jednoduché. Ten, kdo smoka chytí, upěče a sní o Filipojakubské noci, získá prý schopnost rozumět řeči zvířat. No nevím.

SMRTKA STODOLOVÁ

Je veselá kopa, i když nebezpečná. Je však nerozlučnou součástí těžkého života na Valašsku. Bez její přítomnosti se neobejdou končiny, vítání jara, dokonce ani vánoční průvod mikulášský. Respektuje také valašské přísloví, že tělo má přijít do hrobu úplně zhuntované. Nešanuje nikoho, mladého, starého, chudobného či bohatého. Je to jediná světská spravedlnost.

Doba strašení: Straší téměř pořád, nejnápadněji v noci.

Způsob strašení: Rozkrádání úrody složené ve stodole, rámušení, dělání neplechy.

Zvláštnosti: Pokud se s nimi člověk spřátelil, dovedly být i užitečné, ale nevydržely dělat dobrotu věčně. Čas od času prostě musejí něco vyvést.

STODOLOVÝ MISTR

Toto strašidlo se zjevuje jako vysoký muž s velkým širákem na hlavě, celý obtočený povříslý. Je to veskrze dobré strašidlo, které chrání úrodu a lidem neublíží. Někde se mu říká též stodolník nebo přístodolník.

Doba strašení: Straší téměř stále.

Způsob strašení: Bloudění po stodolách, zvětšování a zmenšování své postavy. Nejraději se prý roztahoval v prázdných stodolách.

Zvláštnosti: Stodolový mistr má prý železné kosti, ale lidské maso.

STRIGA

Je zlá čarodějnice, bylinářka, která ve své zlobě dokáže škodit lidem i dobytku. Umí pokazit vodu, zastavit dojnost mléka, krávám škodit. Dokáže zastavit hrudkovatění másla a jiné nemilé kousky. Strigy jsou velmi podobné bosorkám – jsou ukrutně škaredé, tlusté, špinavé, vlasy zcuchané, prostě hrůza.

Doba strašení: Straší, kdykoli se jí zachce.

Způsob strašení: Strigy jsou nejstrašnější o Svatojánské noci, kdy se na košťatech slétají pokaždé na jiný vrch, aby je nikdo nenašel, a pak skáčou, vřeští a vyvádí neskutečné kejkle okolo ohně.

Zvláštnosti: Bojovat proti nim je velmi obtížné. Je třeba se při tom poradit s nějakou dobrou čarodějnici či zelinářkou, šamají, nebo černokněžníkem, ale i moudrým a znalým sousedem, sousedkou nebo třeba s chytrým kovářem, který si dovede s lecčím poradit.

SVĚTLONOŠI

Vznikli tak, že se jednou mezi sebou poprali dobří a zlí andělé. Dobří nakonec vyštípali ty zlé z nebeských obláček a svrhli je do pekla. Zlí andělé se však nedali tak lehce a do říše tmy se nevydali nejkratší cestou, ale snažili se zachytit, kde se dalo

- na stromech, v křovinách a v mokřadech. Z těch, co se uchytili v bažinách a vůbec ve vodě, se stali vodníci neboli basrmani, ti, co zůstali na suchu, pak byli světloňoši, někde se jim též říká světloňozi nebo ohniváci. Světloňoš má schopnost létat, i když má zakrslá křídla i nohy a podivné tělíčko. Nejvýraznější jsou jeho střapaté vlasy, které mu často světélkují.

Doba strašení: Od soumraku do rozbřesku.

Způsob strašení: Zavlčení pocestných na špatnou cestu a matení jejich smyslů, podkopávání nohou, škrčení, lekání, drápání a bušení, shazování do vody a močálů a jiné všemožné škodění.

Zvláštnosti: Světloňoši mírně světélkují a jejich moc končí u okapu chalupy. Nesnášejí drzouny, kteří je přivolávají pískáním a pokřikováním. Těm se pak zvláště důkladně mstí.

ZÁHUBENČATA

To jsou dučišky dítek, které zemřou nepokřtěné.

Doba strašení: Zjevují se nejčastěji v pravé poledne, ale i o půlnoci.

Způsob strašení: Zjevují se na poli a usedavě pláčou. Jen pokud se s nimi člověk baví s převráceným slovosledem, je klid. Běda však, když ne.

Zvláštnosti: Záhubenčata se zjevují jen tak, neoděné, mají předlouhé a tenoučké ruce i nohy, že by se přes ně dalo dívat. Vysvobodí je ten, kdo jim ušije košilku ze lnu setého v novoluní.

ZAŽIGÁLEK

Strašidlo, které hlavně za svatojánské noci začíná ohníčky a označuje jimi poklady ukryté v zemi a na jiných místech. Ohníček, který hoří červeně, označuje zlaťáky, modrý plamínek stříbrňáky, zelený smaragdy a drahé kameny apod. Ne každému je ale dopřáno nalézt poklad a spatřit zažigálka.

Doba strašení: Velmi zřídka, zpravidla o svatojánské noci.

Způsob strašení: Zažigálek označuje poklady. To ale nemusí znamenat štěstí, protože při odkrývání pokladu se musí dodržet určitá pravidla, nesmí se ani za nic promluvit, jindy naopak

musí člověk odříkávat kouzelnou formuli, jinak se mu může něco nepříjemného přihodit.

Zvláštnosti: Zažigálek se občas mstí nenechavým dětem, které na různých místech zakládají ohníčky a pletou se mu do řemesla. Takovým uličníkům pak dělá různé schválnosti – nechá jim něco shořet, popálí je nebo alespoň propálí a zničí jejich oblečení.

ZIMNICE NEBOLI MORANA

Bývá osoba zsinalé tváře a hubené postavy, která čekávala na své oběti u Božích muk nebo na křižovatkách cest v bílém rouchu.

Doba strašení: Morana začíná vartovat koncem listopadu a končí v březnu, pak předává vládu svým sestrám, smrtkám stodolovým.

Způsob strašení: Morana je velice nebezpečné strašidlo. Číhala na špatně oblečené pocestné nebo hladové a velice unavené krajánky. Na koho dýchla, obyčejně nepřežil.

Zvláštnosti: Dnes již tolik poutníků a vandrovníků není, a tak číhá na opilce nebo na bezdomovce.

SEZNAM VALAŠSKÝCH STRAŠIDEL

BASRYMON	2
BAZILIŠEK	2
BOHYNĚ, BOHONI	3
BOSORKY, BOSORÁCI	3
DIVOŽENKY	3
DIVÝ MUŽ	4
HAD HOSPODÁŘÍČEK	4
HÚKALKY	4
JARÁŠEK	5
JEZINKA - JAGA BABA	6
KORDULA	6
KUDIBAL	6
KVĚTOŇ	7
LESONĚ	7
METELICA	8
MORA	8
POLEDNICA	10
SLIBKA	10
SMOK	11
SMRTKA STODOLOVÁ	11
STODOLOVÝ MISTR	12
STRIGA	12
SVĚTLONOŠI	12
ZÁHUBENČATA	13
ZAŽIGÁLEK	13
ZIMNICE neboli MORANA	14

Minilexikon strašidel Valašského království
Napsala Kateřina Kučová
Ilustroval Jiří Palát (Mrs. Pop)
Vydalo VALAŠSKÉ KRÁLOVSTVÍ, s r. o.
Dolní 494, 744 01 Frenštát pod Radhoštěm
Vydání 3. – rok 2008

VALAŠSKÉ KRÁLOVSTVÍ, s r. o.

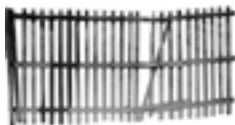
**Informační centrum Valašského království
ve Frenštátě pod Radhoštěm**

Dolní 494, 744 01 Frenštát p. R., tel.: +420 556 839 274
e-mail: ic.frenstat@valasske-kralovstvi.cz

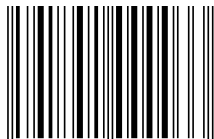
**Cestovní kancelář Valašského království
Rožnov pod Radhoštěm**

Palackého 450, 756 61 Rožnov p. R.,
tel.: +420 571 655 196, +420 571 619 444,
e-mail: info@valasske-kralovstvi.cz

www.valasske-kralovstvi.cz

199762947228272

8591751000033